

Gyakorló feladatsor

Az 1848/49-es forradalom és szabadságharc

1. Sorold fel a március 15-i eseményeket időrend szerint és írd le, hol mi történt!

2. Sorold fel az első felelős magyar kormány tagjait és a kormányban betöltött szerepüket!

3. Párosítsd az alábbi mondatokat a helyes megoldással!

12 pont	áprilisi törvények	első nép-képviselési ogy.	Olmützi-alkotmány	Függetlenségi Nyilatkozat

1. Magyarország önálló, független állam	11. azonnali jobbágyszabadítás
2. 42 ezer ezüster forint	12. Toborzás
3. közhatalviselés (2)	13. kötelező örökösök
4. önálló magyar hadsereg felállítása	14. alkotmányos monarchia lett az államforma
5. Megválasztják Kossuthot kormányzóként,
Szemere Bertalant pedig miniszterelnöknek	15. Fegyver- és lőszergyártás
6. Magyarország a Habsburg Birodalom egyik
tartománya	16. unió Erdéllyel
7. nemzeti függetlenség	17. 200 000 újton
8. Habsburg-ház trónfosztása	18. a politikai státuszfoglaltak szabadon
bocsátása
9. Nemzeti Bank	19. cenzúra eltörlése
10. Önálló magyar pénz kibocsátása:
Kossuth-bankó	20. úrbéri viszonyok megszüntetése

4. Kik voltak az alábbi személyek?

Jellasics (4), Görgei Artúr (6), Perczel Mór (3), Windisch-Grätz (6), Ferenc József (6), Bem József (5), Henri Dembinski (3)

5. Mit jelentenek az alábbi fogalmak?

közhatalviselés (1), felelős kormány (2), márciusi ifjak (3), 12 pont (1), áprilisi törvények (3), választójog (5), cenzúra (2), népképviselési országgyűlés (2), sajtószabadság (1), Kossuth-bankó (2), Honvédség (2), OHB (3), trónfosztás (3), Függetlenségi nyilatkozat (3), tavaszi hadjárat (2), nemzetiségi törvény (3), aradi vértanúk (17)

6. ESSZÉ:

Milyen eseménysorozat történt Európában 1848 tavaszán? Térj ki az összes helyszínre és időpontra! A magyar vonatkozású nap eseményeit részletesen fejtse ki! (1848 február-március)

A schwechati győzelem után milyen lépéseket tettek az osztrákok, hogy törvényessé tegyék a támadásukat Magyarország ellen? Kinek a vezetésével támadnak, hol és mikor vívnak ellenünk csatát, milyen eredménnyel? Végül kiadnak egy alkotmányt, ez mit tartalmaz? (1848 november- 1849. március).

Írd le a dicsőséges tavaszi hadjárat előzményeit és eseményeit! Mi volt a tetőpontja a hadjáratnak? A hadjárat sikeressége milyen végzetes következménnyel járt? (1849. április-május)

Milyen okok vezettek a szabadságharc elvesztéséhez? Írd le az 1849 májusa után történt eseményeket! A csapatösszevonások okozta vitát se felejtse ki az esszéjében! Hogyan és mikor lett vége a szabadságharcnak? A szereplők mit csináltak a szabadságharc bukása után? (1849. július-október)

Gyakorló feladatsor

Az 1848/49-es forradalom és szabadságharc

1. Sorold fel a március 15-i eseményeket időrend szerint és írd le, hol mi történt!

2. Sorold fel az első felelős magyar kormány tagjait és a kormányban betöltött szerepüket!

3. Párosítsd az alábbi mondatokat a helyes megoldással!

12 pont	áprilisi törvények	első nép-képviselői egy.	Olmützi-alkotmány	Függetlenségi Nyilatkozat

1. Magyarország önálló, független állam	11. azonnali jobbágyszabadítás
2. 42 ezer ezüstdob	12. Toborzás
3. közteherviselés (2)	13. kötelező örökváltás
4. önálló magyar hadsereg felállítása	14. alkotmányos monarchia lett az államforma
5. Megválasztják Kossuthot kormányzónak, Szemere Bertalant pedig miniszterelnöknek	15. Fegyver- és lőszergyártás
6. Magyarország a Habsburg Birodalom egyik tartománya	16. unió Erdéllyel
7. nemzeti függetlenség	17. 200 000 újonc
8. Habsburg-ház trónfosztása	18. a politikai státuszfogyók szabadon bocsátása
9. Nemzeti Bank	19. cenzúra eltörlése
10. Önálló magyar pénz kibocsátása: Kossuth-bankó	20. úrbéri viszonyok megszüntetése

4. Kik voltak az alábbi személyek?

Jellasics (4), Görgei Artúr (6), Perczel Mór (3), Windisch-Grätz (6), Ferenc József (6), Bem József (5), Henri Dembinski (3)

5. Mit jelentenek az alábbi fogalmak?

közteherviselés (1), felelős kormány (2), márciusi ifjak (3), 12 pont (1), áprilisi törvények (3), választójog (5), cenzúra (2), népképviselői országgyűlés (2), sajtószabadság (1), Kossuth-bankó (2), Honvédség (2), OHB (3), trónfosztás (3), Függetlenségi nyilatkozat (3), tavaszi hadjárat (2), nemzetiségi törvény (3), aradi vértanúk (17)

6. ESSZÉ:

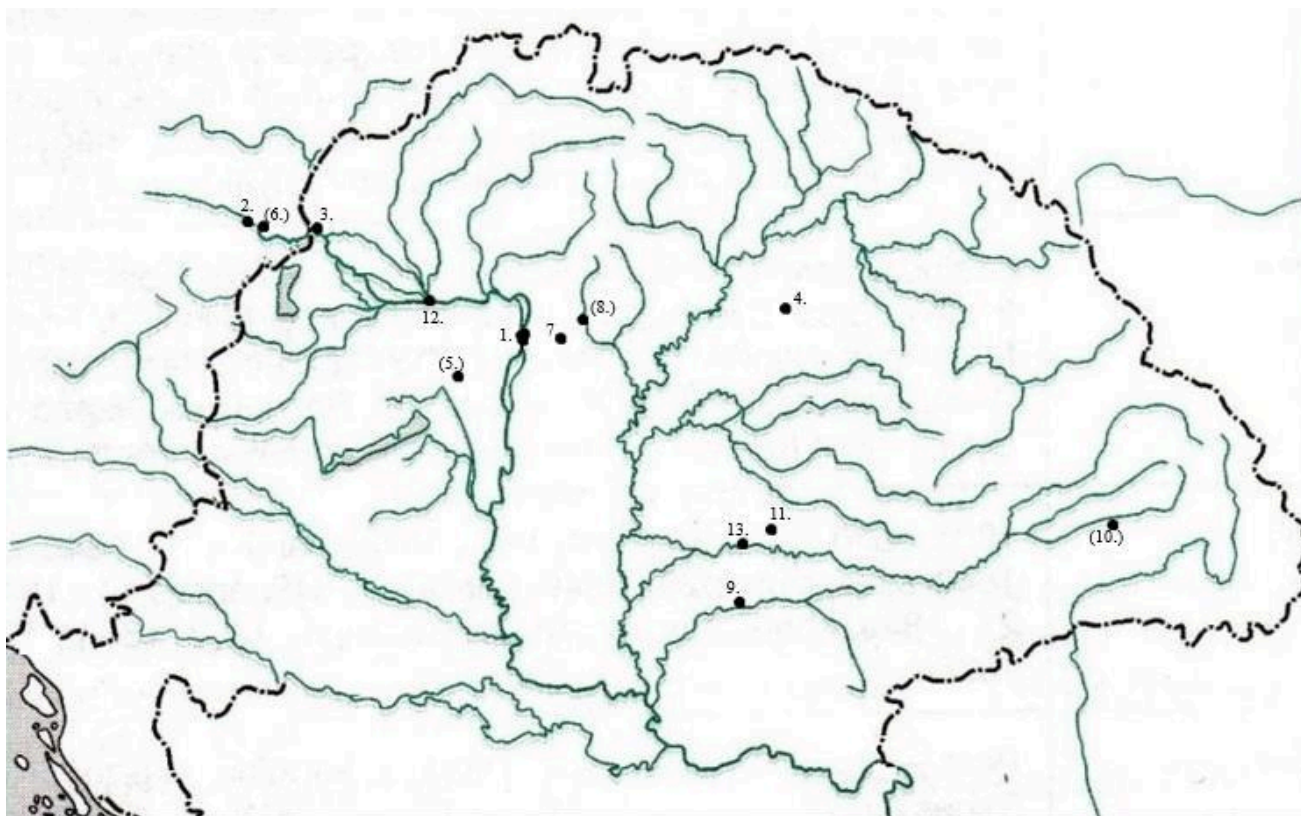
Milyen eseménysorozat történt Európában 1848 tavaszán? Térj ki az összes helyszínre és időpontra! A magyar vonatkozású nap eseményeit részletesen fejtse ki! (1848 február-március)

A schwechati győzelem után milyen lépéseket tettek az osztrákok, hogy törvényessé tehesék a támadásukat Magyarország ellen? Kinek a vezetésével támadnak, hol és mikor vívnak ellenünk csatát, milyen eredménnyel? Végül kiadnak egy alkotmányt, ez mit tartalmaz? (1848 november- 1849. március).

Írd le a dicsőséges tavaszi hadjárat előzményeit és eseményeit! Mi volt a tetőpontja a hadjáratnak? A hadjárat sikeressége milyen végzetes következménnyel járt? (1849. április-május)

Milyen okok vezettek a szabadságharc elvesztéséhez? Írd le az 1849 májusa után történt eseményeket! A csapatösszevonások okozta vitát se felejtse ki az esszéből! Hogyan és mikor lett vége a szabadságharcnak? A szereplők mit csináltak a szabadságharc bukása után? (1849. július-október)

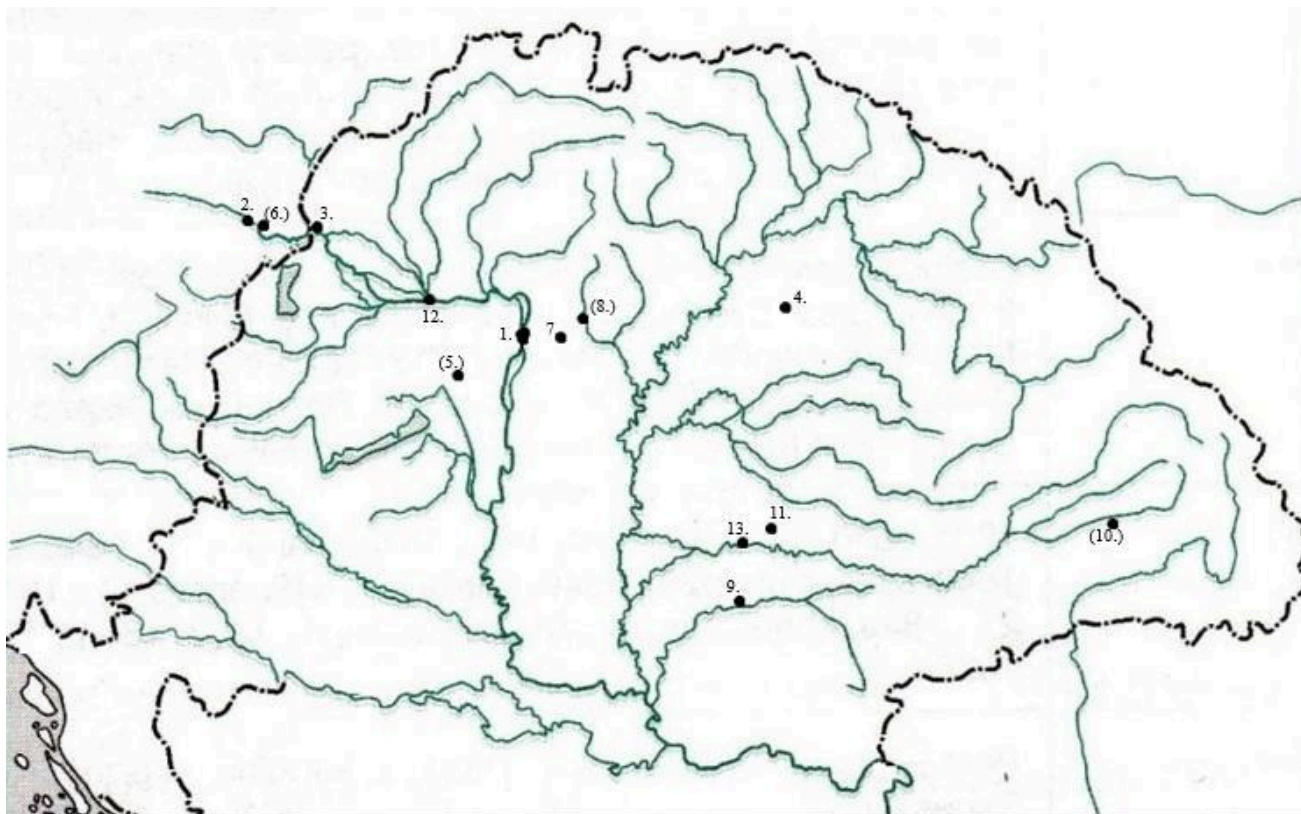
7. Egészítsd ki a táblázatot a térkép segítségével!

Szám	Helyszín	Esemény	Időpont	Eredmény
1				
2				
3				
4				
(5)				
(6)				
7				
(8)				
9				
(10)				
11				
12				
13				

8. Sorold fel a 13 aradi vértanút!

7. Egészítsd ki a táblázatot a térkép segítségével!

Szám	Helyszín	Esemény	Időpont	Eredmény
1				
2				
3				
4				
(5)				
(6)				
7				
(8)				
9				
(10)				
11				
12				
13				

8. Sorold fel a 13 aradi vértanút!

Gyakorló feladatsor

Az 1848/49-es forradalom és szabadságharc

1. Sorold fel a március 15-i eseményeket időrend szerint és írd le, hol mi történt!

Pilvax: a márciusi ifjak gyülekezőhelye

egyetemek: fiatalok gyűjtése

Landerer: 12 pont és a Nemzeti dal kinyomtatása

Nemzeti Múzeum: gyülekező 3-kor, a 12 pont és a Nemzeti dal NEM HANGZIK EL

Városháza: a városi tanács elfogadja és aláírja a 12 pontot

Helytartótanács: 12 pont elfogadtatása

Táncsics-börtöne: Táncsics Mihály kiszabadítása

Nemzeti Színház: Bánk bán

2. Sorold fel az első felelős magyar kormány tagjait és a kormányban betöltött szerepüket!

Miniszterelnök	gr. Batthyány Lajos
Belügy	Szemere Bertalan
Külügy (király személye körüli miniszter)	herceg Esterházy Pál
Hadügy	Mészáros Lázár
Pénzügy	Kossuth Lajos
Vallás- és közoktatásügy	báró Eötvös József
földművelés és iparügy	Klauzál Gábor
Igazságügy	Deák Ferenc
Közlekedésügy	gr. Széchenyi István

3. Párosítsd az eseményt a helyes megoldással!

12 pont	áprilisi törvények	első népképviselői egy.	Olmützi-alkotmány	Függetlenségi Nyilatkozat
3, 9, 16, 18, 19, 20	3, 7, 11, 13, 14,	2, 4, 10, 12, 15, 17,	6,	1, 5, 8,

1. Magyarország önálló, független állam 2. 42 ezer ezüstforint 3. közteherviselés (2) 4. önálló magyar hadsereg felállítása 5. Megválasztják Kossuthot kormányzónak, Szemere Bertalant pedig miniszterelnöknek 6. Magyarország a Habsburg Birodalom egyik tartománya 7. nemzeti függetlenség 8. Habsburg-ház trónfosztása 9. Nemzeti Bank 10. Önálló magyar pénz kibocsátása: Kossuth-bankó	11. azonnali jobbágyszabadítás 12. Toborzás 13. kötelező örökváltság 14. alkotmányos monarchia lett az államforma 15. Fegyver- és lőszergyártás 16. unió Erdéllyel 17. 200 000 újonc 18. a politikai státuszfogyók szabadon bocsátása 19. cenzúra eltörlése 20. úrbéri viszonyok megszüntetése

4. Kik voltak az alábbi személyek?

Jellasics (4): horvát bán. A szabadságharc az ő támadásával kezdődött, mely miatt lemondott a Batthyány-kormány és létrejött az OHB. Pákozdnál vereséget szenved, 3 napig várja az utánpótlást, majd Bécs felé menekül.

Görgei Artúr (6): a szabadságharc kiemelkedő hadvezére. Győzelmet aratott Ozoránál (1848. október 7.), 1848 decemberében seregével a Felvidékre vonul, ahol kiképezi őket. A tavaszi hadjárat során győz Isaszegnél és visszafoglalja Komáromot. Az orosz beavatkozást követő temesvári csata után teljhatalmat kap az emigráló Kossuthtól. 1849. augusztus 13-án Világosnál leteszi a fegyvert.

Perczel Mór (3): a szabadságharc egyik hadvezére. Főleg a Dunántúlon vezette a magyar seregeket. 1848. december 30-án Móránál vereséget szenvedett az osztrák csapatoktól.

Windisch-Grätz (6) osztrák hadvezér. Több győzelmet is aratott a magyarok ellen: Schwechat (1848. október 30), Pest-Buda (1849. január 5.), Kápolna (1849. február 26-27). Utóbbi után az uralkodónak ezt az üzenetet küldte: „A lázadó csordákat szétvertem!”. Ennek köszönhetően adták ki az Olmützi-alkotmányt. A tavaszi hadjárat után leváltják tisztségéből.

Ferenc József (6): 1848-1916 között osztrák császár és magyar király. Csak 1867-ben koronázzák magyar királlyá. A trónt úgy kapja meg, hogy V. Ferdinándot lemondatták. Érvénytelennek tekinti az áprilisi törvényeket és támadást indít Magyarország ellen. A kezdeti sikerek és a kápolnai csata után kiadja az Olmützi-alkotmányt. A tavaszi hadjáratot követően segítségek kér és kap I. Miklós orosz cártól, így a szabadságharcot leverik.

Bem József (5): lengyel hadvezér, aki a szabadságharcban a magyar oldalon harcolt. Felszabadította Erdélyt, de az orosz beavatkozás során elveszíti a csatákat, így Törökországba emigrál. => konkrét csatákat is lehet írni!

Henri Dembinski (3): lengyel származású hadvezér. Több csatát is elveszített a szabadságharc idején (Kápolna, 1849. február 26-27), mire menesztették, helyét Görgei Artúr vette át.

5. ESSZÉ:

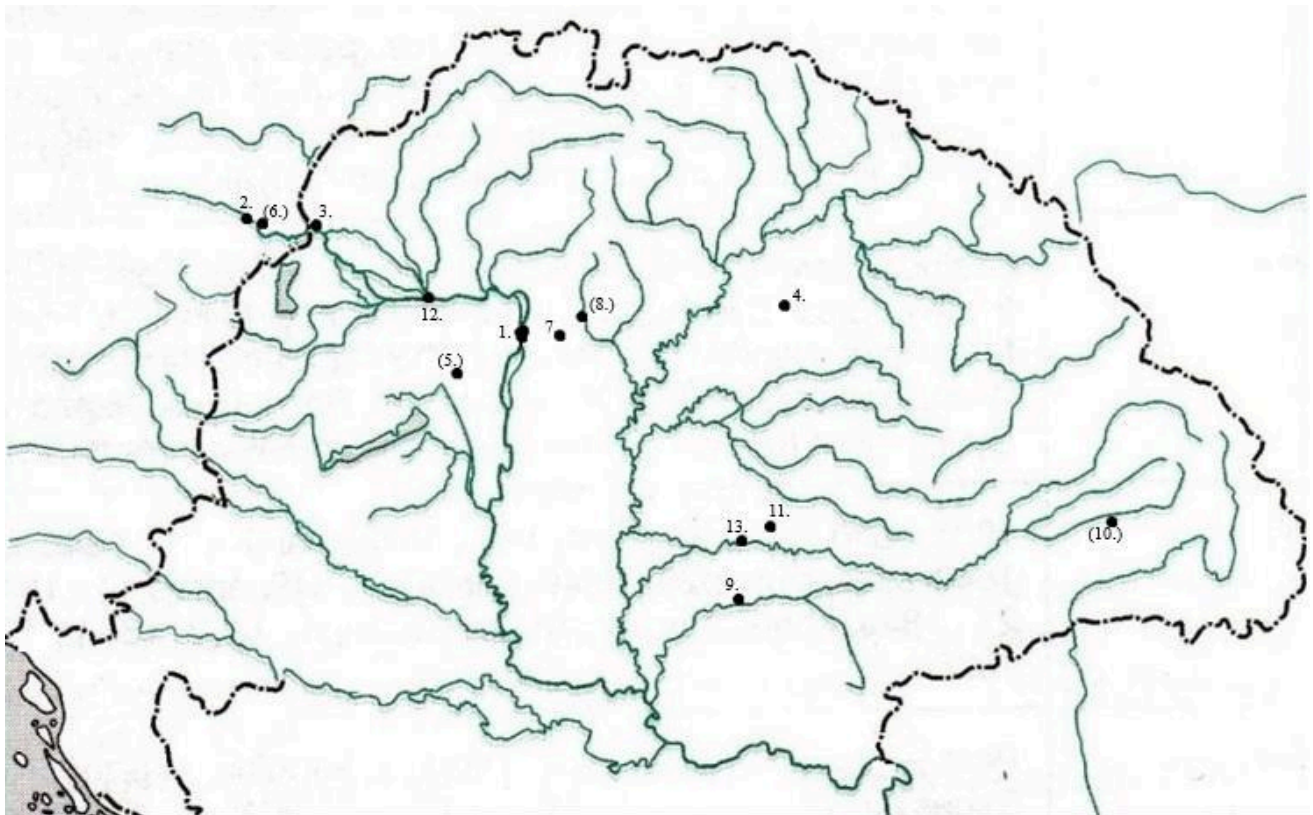
Milyen eseménysorozat történt Európában 1848 tavaszán? Térj ki az összes helyszínre és időpontra! A magyar vonatkozású nap eseményeit részletesen fejtsd ki! (1848 február-március)

A schwechati győzelem után milyen lépéseket tettek az osztrákok, hogy törvényessé tehessék a támadásukat Magyarország ellen? Kinek a vezetésével támadnak, hol és mikor vívnak ellenünk csatát, milyen eredménnyel? Végül kiadnak egy alkotmányt, ez mit tartalmaz? (1848 november-1849. március).

Írd le a dicsőséges tavaszi hadjárat előzményeit és eseményeit! Mi volt a tetőpontja a hadjáratnak? A hadjárat sikeressége milyen végzetes következménnyel járt? (1849. április-május)

Milyen okok vezettek a szabadságharc elvesztéséhez? Írd le az 1849 májusa után történt eseményeket! A csapatösszevonások okozta vitát se felejtsd ki az esszéből! Hogyan és mikor lett vége a szabadságharcnak? A szereplők mit csináltak a szabadságharc bukása után? (1849. július-október)

6. Egészítsd ki a táblázatot a térkép segítségével!

Szám	Helyszín	Esemény	Időpont	Eredmény
1	Pest-Buda	forradalom	1848. március 15.	magyar győzelem
2	Bécs	forradalom	1848. március 13. 1848. október 6.	
3	Pozsony			
4	Debrecen	Habsburg-ház trónfosztása	1849. április 14.	Mo. független a HB-tól
(5)	Pákozd			
(6)	Schwechat			
7	Isaszeg	csata	1849. április 6.	magyar győzelem
(8)	Hatvan			
9	Temesvár	csata	1849. augusztus 9.	magyar vereség
(10)	Segesvár			
11	Világos	fegyverletétel	1849. augusztus 13.	magyar vereség
12	Komárom	vár feladása	1849. október 5.	magyar fegyverletétel
13	Arad	kivégzés	1849. október 6.	aradi 13 halála

7. Fogalmak:

közteherviselés (1): általános, minden állampolgárra kiterjesztett adófizetési kötelezettség.

felelős kormány (2): a miniszterelnök és a miniszterek az országgyűléstől kapják megbízatásukat, és működésükről neki tartoznak beszámolni.

márciusi ifjak (3): a radikális, általában nem nemesi származású értelmiségiek csoportja, akik 1848. márc. 15-én a pesti forradalom elindítói voltak. Találkozóikat a Pilvax kávéházban tartották.

12 pont (1): a forradalmi ifjúság követeléseinek összessége, melyet Irinyi József állított össze. (ld. TK. 169. o.)

áprilisi törvények (3): az a 31 cikkelyből álló törvénycsomag, amit az utolsó rendi országgyűlés fogadott el és V. Ferdinánd szentesített 1848. április 11-én.

választójog (5): a választásra jogosultak kiváltsága, a választójoggal rendelkezők részt vehetnek az ország vezetőinek megválasztásában. 1848-ban az a 20 év fölötti, magyar vagy honosított, büntetlen előéletű férfi szavazhatott, aki bevett vallás felekezetéhez tartozott és egy előre meghatározott vagyonnal bírt.

cenzúra (2): olyan hivatal vagy intézmény, amely ellenőrzi a sajtótermékek, a filmek, vagy egyéb kulturális termékek tartalmát, hogy azok megfelelnek-e a fennálló politikai hatalom érdekeinek.

népképviseleti országgyűlés (2): a rendi országgyűlések helyett, a törvényhozó hatalom képviselőit a származásra való tekintet nélkül válasszák meg, s ne csak a nemesek legyenek választásra jogosultak

sajtószabadság (1): a sajtó útján való szabad, hatóságilag előzetesen nem ellenőrzött és korlátozott véleménynyilvánítás.

Kossuth-bankó (2): 1848. júliusától az Országos Honvédelmi Bizottmány által kibocsátott önálló papírpénzek.

Honvédség (2): 1848 óta a magyar hadsereg elnevezése. A nemzetiségek támadása miatt július 11-én Kossuth kérésére az országgyűlés megszavazott 200 ezer újoncot és 42 millió forint azonnali hatályú hadihitelt, így létrehozva a Honvédséget.

OHB (3): Országos Honvédelmi Bizottmány, a lemondott Batthyány-kormány helyett 1848. szept. 16-án létrehozott testület. Elnöke Kossuth Lajos.

trónfosztás (3): Az örökletes uralkodó vagy uralkodócsalád törvényes eltávolítása uralkodói jogköréből, rendszerint forradalmi körülmények között. Pl.: 1707 ónodi országgyűlés és 1849 debreceni országgyűlés - Habsburg-ház trónfosztása.

Függetlenségi nyilatkozat (3): 1849. április 19-én elfogadott dokumentum, mely kimondta a Habsburg-ház trónfosztását és Magyarország függetlenségét.

tavaszi hadjárat (2): a magyar honvédsereg egyik legsikeresebb támadása az osztrák seregek ellen. Az áprilisban kezdődő harcok sikerének köszönhetően májusra Pest-Budát is sikerült visszahódítani.

nemzetiségi törvény (3): 1849. július 28-án fogadták el, mely a nyelvhasználati, a hivatalviselési és oktatási jogok újraszabályozásával biztosítani kívánta a lehetőségét „minden népiségek szabad fejlődésének” Magyarországon.

aradi vértanúk (17): a 13 katonatiszt (Aulich Lajos, Damjanich János, Dessewffy Arisztid, Kiss Ernő, Knézich Károly, Lahner György, Lázár Vilmos, Leiningen-Westerburg Károly, Nagysándor József, Poeltenberg Ernő, Schweidel József, Török Ignác, Vécsey Károly), akiket 1849. október 6-án, Aradon akasztottak fel. Ugyanezen a napon halt golyó általi halált az első felelős magyar kormány miniszterelnöke, gr. Batthyány Lajos is. => FELADATLAP UTOLSÓ FELADATA!